

таны соответствующие доктринальные положения, а также предложения и рекомендации и для Украины с целью усовершенствования правоприменительной практики в данной сфере.

Ключевые слова: товарный знак, различительная способность, описательность обозначения, приобретение прав интеллектуальной собственности на товарный знак, государственная регистрация прав на товарный знак, приобретение обозначением различительной способности в процессе использования.

Summary

Rassomakhina O. Grounds for refusal to grant legal protection to a sign, that is descriptive, in law of the European Union, USA and some other foreign states.

In the article author makes research of legislation of the European Union, USA and some other foreign states that determine grounds for refusal to grant legal protection to trademark, that is descriptive, genesis of development of these normative provisions. As a result of the research, the author formulates some new doctrinal provisions and makes certain propositions and recommendations that will be important for Ukraine with the aim to improve legal practice in this field.

Key words: trademark, distinctive character of trademark, descriptiveness of trademark, the acquisition of intellectual property rights to the trademark, the state registration of trademark rights, trademark's acquired distinctiveness through use.

УДК 347.7

Р. В. БУДКА

Руслан Володимирович Будка, аспірант Київського університету права НАН України

ОСНОВНІ ПІДХОДИ В ДОСЛІДЖЕННІ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В ЧЕСЬКІЙ РЕСПУБЛІЦІ

В українській науці права інтелектуальної власності є певні дослідження, присвячені зближенню законодавства України із правом Європейського Союзу, зокрема, із *acquis communautaires* ЄС (правовою спадщиною), яка включає законодавчий масив органів ЄС та його адміністративних і судових органів. Разом із тим існують лише спорадичні спроби дослідження забезпечення права інтелектуальної власності окремих країн ЄС. Хоча як країни колишнього «соціалістичного табору» дослідження національних правових систем становить інтерес для розвитку права інтелектуальної власності України. Адже цей досвід є позитивний щодо охорони права інтелектуальної власності, оскільки він доволі ефективний, і порушення цих прав є порівняно меншим, ніж в Україні.

Ця стаття спрямована на заповнення прогалини у дослідженні права інтелектуальної власності Чеської Республіки. Її **мета** – здійснити огляд основних доктрин у чеському праві інтелектуальної власності, зокрема патентного права, авторського права, промислових зразків, торгових марок тощо.

Для аналізу основних теоретичних підходів до права інтелектуальної власності тут буде розкрито його місце у системі права Чехії, особливості доктринального тлумачення патентного, авторського права та інших об'єктів інтелектуальної власності. Також коротко буде висвітлено особливості верховенство права Європейського Союзу стосовно чеського права інтелектуальної власності.

Місце права інтелектуальної власності у системі права Чеської Республіки. Цей огляд слід розпочати з того, що право інтелектуальної власності (*pravo duševního vlastnictví*) у чеському праві розглядається як елемент прав людини та цивільного права. Це має ключове значення для вирішення наукових спорів щодо джерел окремих інститутів права інтелектуальної власності як комплексного правового інституту (підгалузі). Загалом прийнято вважати, що згідно із Конвенцією про заснування Всесвітньої організації інтелектуальної власності 1967 р. до об'єктів права інтелектуальної власності належать: 1) літературні, художні та наукові твори; 2) виконання, фонограми та мовлення; 3) винаходи в усіх видах людської діяльності; 4) наукові відкриття; 5) промислові зразки; 6) знаки та комерційні назви й зазначення; 7) охорони від недобросовісної конкуренції; 8) всі інші права, що виникають внаслідок інтелектуальної діяльності в галузях промисловості, науки, літератури та мистецтва.

Право інтелектуальної власності у чеській науці виводиться із конституційних гарантій прав людини, закладених у Хартії основних прав і свобод. І. Телец зазначає, що у Хартію закладена доктрина природних прав людини, відповідно до якої держава несе обов'язок захисту права інтелектуальної власності як форми прояву людської особистості, результатів її творчої діяльності. Науковець наголошує при цьому, що йдеться «про виконання правового обов'язку»¹. Такі правила базуються на постулаті, що природні права не залежать від форми їх вираження у позитивному праві, зокрема у законодавстві чи судових рішеннях². З урахуванням досягнень науки та судової практики вважається, що законодавство покликано охороняти права інтелектуальної власності та визначати якомога ширше коло засобів їх правового захисту. З моральної точки зору права інтелектуальної власності мають характер законних прав монополії. Така природна монополія творця

має онтологічну підставу – є вираженням результату творчої діяльності окремої особистості (*tvorby vyronu tvurcovy jedinecne osobnosti*). У цьому контексті право інтелектуальної власності (*pravo dusevnyimu vlastnictvi*) розглядається як культурне право та у взаємозв'язку із основоположними правами на володіння майном, права на підприємницьку діяльність.

Право інтелектуальної власності І. Телец визначає як «володіння ментальними плодами, що не є матеріальними за своїм характером, які іноді розуміються як не «володіння» взагалі, а конкретний предмет права на інтелектуальні плоди, що, певною мірою, як і саме це право, містить зміст (хоча й не ідентичний), з власним і речовим правом на нього»³.

З точки зору співвідношення права інтелектуальної власності з цивільним правом та виходячи із його природи виділяють його характеристики, що мають значення для самовизначення особистості автора результату творчої діяльності, тобто результати душевної діяльності людини. З точки зору зобов'язального права – право інтелектуальної власності для обслуговування цивільного обігу у формі ліцензійних договорів щодо передачі авторських прав та прав на використання результатів творчої діяльності⁴. Оскільки право інтелектуальної власності виражає природну монополію, то важливим компонентом вважається аналіз його співвідношення із принципом свободи договору.

Авторське право та суміжні права. У чеській літературі з авторського права проводиться компаративний аналіз правових систем його охорони. Відносячи правову систему Чехії до континентального права, чеські дослідники називають ознаки патерналізму в системі захисту авторського права. Це визначається критерієм меж охорони авторського права, яким притаманно: унікальність, розмежування задуму та створеного, період тривалості власності на авторські права та виключність такого права. У вужчому розумінні під обмеженням захисту авторських прав маються на увазі межі його охорони, що впливають із авторського свідоцтва, з чого робляться відповідні винятки та обмеження⁵. Таке розуміння авторського права зумовлено дискусією між доктринами природного права та позитивного права.

Власне кажучи, авторське право у правовій системі Чехії імплементувало ознаки обсягу поняття *copyright*, притаманного англо-американській системі загального права (*common law*). В американському праві завжди вважалося, що набуте *copyright* ніколи не було природним, а є певною державною гарантією позитивного права, що розглядається як патерналістський підхід, пов'язаний із засадою підтримки творчої діяльності⁶.

У свою чергу, прибічники теорії природного права як підставу захисту авторського права визнають наслідок творчої діяльності людини, що виражає індивідуальність людської особистості. Принцип унікальності як основа природно-правового підходу є вразливий тим, що аспекти задуму та особливості твору мають відмінні риси, а посилання на міжнародні договори не є достатнім аргументом у цьому відношенні, оскільки вони є результатом угод між державами щодо охорони певних прав⁷.

Попри зазначену дискусію чеський Закон про авторські права тяжіє до доктрини природного права, в основі якого лежить охорона людської особистості, унікальності авторства, розмежування питань задуму та його втілення у творах літератури, мистецтва. Концепція чеського Закону про авторське право спирається на ідею розмежування авторського права та майнових прав, оскільки воно носить нематеріальний (*nehmotne*) характер, яке виражене в якій-небудь формі, що надає йому змісту у певному людському розумінні⁸. Під захист Закону про авторське право підпадають: літературні твори, результати наукових досліджень, мистецькі твори, драматичні, хореографічні, пантомімічні, фільмові, фотографічні, театральні, дизайнерські твори, суміжні права, переклади, збірники творів чи певний спосіб побудови збірника.

Промислова власність. Її зародження чеськими вченими виводиться від Паризької конвенції про охорону промислової власності 1883 року. Визначення промислової власності часто плутають у теорії з терміном промислових прав. Використання цих двох нерозбірливих термінів було у чеській юридичній науці предметом критики. За словами К. Кнапа, визначення промислової власності зовсім неможливо застосовувати щодо промислових прав. З того часу розуміння цивільного чеського права не відповідає тому факту, що предмет промислового права становить нематеріальне майно, якому підпорядковані принципи, відмінні від тих, що регулюють право власності⁹.

Згідно з сучасними тенденціями розуміння охорони промислової власності, промислова власність включає право на нематеріальні активи, прийнятні в промисловому відношенні, на максимально можливій основі. Натомість в українському праві прийнято вважати, що до об'єктів промислової власності належать винаходи, корисні моделі, промислові зразки; селекційні досягнення; компонування інтегральних мікросхем; комерційна таємниця, у тому числі секрети виробництва (*ноу-хау*) та інші результати науково-технічної діяльності, що відповідно до чинного законодавства можуть бути визнані об'єктами правової охорони, тобто об'єктами інтелектуальної власності¹⁰.

Порівняно з іншими суб'єктами інтелектуальної власності характерний (за певними винятками), зокрема, захист, який забезпечується реєстрацією таких об'єктів у державному реєстрі. Це все застосовується також до предмета патентної охорони.

Загалом до сфери права інтелектуальної власності за чеським правом також належать топографічні зразки напівпровідників, промислові зразки, нові сорти рослин та охоронювані знаки й фірмові найменування, гудвіл, *ноу-хау*.

Патентне право. Зазвичай під патентним правом у Чехії правову охорону патентів, промислових зразків, товарні знаки (*ochranne znamky*), зазначення місця походження (*zemepisna oznaceni*) та *ноу-хау* (*obchodni tajemstvi*, буквально – таємниця виробництва). У співвідношенні із інститутом права власності аналіз права

інтелектуальної власності у чеській доктрині має наслідком те, що йому притаманні традиційні правомочності власника щодо володіння, користування майном. Однак, на відміну від права власності, немайна природа патентного права накладає свій відбиток, зокрема розрізнення автора та власника результату творчої діяльності у формі винаходу, промислового зразку тощо. Також наголошується, що для патентного права не властивий поділ речей на рухомі та нерухомі, оскільки це нетілесне майно (*nehmotne statky*)¹¹.

Також є автори, які розглядають досліджуваний предмет крізь призму права промислової власності, що розкривається як сукупність належних особі абсолютних суб'єктивних прав до безтілесного майна, яке застосовується у промисловості, в тому числі застосовуване неодноразово в економіці, його правову охорону¹². Окрім названих вище об'єктів власне патентного права, до права промислової власності відносять також топографії напівпровідників, сорти рослин, а також назви фірм. Однак такий підхід критикується з міркувань розуміння природи відповідних об'єктів права інтелектуальної власності, які охоплюються патентним правом. Тут йдеться про захист не стільки предметів матеріального світу, скільки результату інтелектуальної діяльності. Іншими словами, для захисту патентного права не потрібно практичного втілення винаходу Леонардо да Вінчі, який так ніколи й не побудував фізично, наприклад, гвинтокрила, хоча він сформулював докладно принципи його дії та склав схему відповідної конструкції.

Зазвичай патентне право є правовим засобом захисту приватних осіб та інвестиційних компаній щодо дослідження і розробки нових пристроїв, процедур і методів. Як таке, патентне право сприяє не лише самим винахідникам, а й окремим компаніям, які користуються результатами своєї роботи. Патентне право відіграє важливу роль у поширенні знань і передачі та комерціалізації нових технологій. При характеристиці патентного права зазвичай наголошують на тому, що патент надає винахідникові виняткові права, що охороняються на підставі закону, і дозволяють йому виготовляти, використовувати або продавати вироби, які втілюють його винахід, протягом обмеженого періоду часу¹³.

Згідно із чеським правом власник патентного права на винаходи та пропозиції щодо вдосконалення явно надає право «використовувати винахід, щоб забезпечити згоду на використання винаходу іншими особами або передати патент» (п. 1 § 11 Закону про винаходи та пропозиції щодо покращення). Крім того, закон захищає власника прямою забороною прямого та опосередкованого характеру використання патенту без згоди його власника (§ 13 та § 13а). Пряме використання патенту в такому разі, наприклад, виробництво та постачання предмета самого патенту, а також непряма експлуатація полягає в тому, щоб забезпечити виробництво суб'єкт патенту іншою особою, надаючи істотні й конкретні деталі для такого виготовлення.

Власне кажучи, патентне право в Чехії отримало свою назву від правової форми охорони відповідних об'єктів інтелектуальної власності – патенту¹⁴. У вузькому розумінні патент – це документ, що посвідчує право його володільця на винахід або промисловий зразок, які є наслідком винахідницької діяльності, оскільки це не впливає із відомого способу використання техніки.

Окремі питання верховенства права Європейського Союзу щодо права інтелектуальної власності Чеської Республіки. Пряма дія права ЄС стосовно країн-членів ґрунтується на юриспруденції European Court of Justice, зокрема і щодо законодавства про інтелектуальну власність. Суд ЄС таке розуміння права ще сформулював у справі *Costa v. ENEL*¹⁵, в якій визнав, що Європейські Співтовариства формують правовий порядок *sui generis*, який однаковою мірою поширюється як на держави-учасниці Співтовариств, такі і їх фізичних і юридичних осіб та володіє верховенством стосовно національних правопорядків, на розвиток позиції у справі *van Gend and Loos*¹⁶. Слід наголосити, що згідно зі ст. 267 Договору про функціонування ЄС у Суді ЄС діє процедура преюдиціального запиту, відповідно до якого забезпечується єдність розуміння принципів права, сформульованих у прецедентному праві ЄСПЛ, у світлі положень первинного права ЄС. Така можливість звернення до Суду ЄС також впливає на практику застосування чеськими судами у сфері права інтелектуальної власності, якщо ці питання стосуються права ЄС, яке володіє верховенством щодо права ЄС. Стосовно права інтелектуальної власності Суд ЄС переважно тлумачить свободу пересування товарів як одну із фундаментальних засад правопорядку ЄС.

Відповідно до цього підходу в Директиві 2001/29/ЄС сформульовано концептуальні підходи до формування єдиного правового простору щодо руху інтелектуальної власності на єдиному європейському ринку з метою запровадження конкуренції на ньому цієї категорії товарів та гармонізації національних законодавств країн-членів ЄС, що важливо для поглиблення розвитку загальних та гнучких правових рамок формування інформаційного суспільства, зокрема, для існування внутрішнього ринку нових продуктів та послуг. У Директиві наголошується, що авторські та суміжні права відіграють важливу роль у розвитку та позиціонуванні на ринку нових продуктів та послуг, сприяючи використанню їх креативного контексту¹⁷. На важливості цієї Директиви також наголошує українська вчена Н. Бочарова, яка розглядає цей документ у якості методологічної основи гармонізації національних законодавств з метою консолідації єдиного ринку ЄС у сфері інтелектуальної власності¹⁸.

З метою подолання колізій між наднаціональним правом ЄС та національними правопорядками Судом ЄС вироблено концепцію «існування–здійснення» прав інтелектуальної власності, сформульовану в рішеннях у справах *Centrafarm v Sterling* і *Centrafarm v Winthrop*¹⁹. Суд ЄС зазначив, що існування права інтелектуальної власності означає, що хтось ним володіє, а здійснення – це використання цього права. Хоча з теоретичної точки зору концепція «існування–здійснення» не є досконалою, оскільки здійснення (або використання) не може бути без існування прав, таке розмежування виявилось корисним для практики. Воно визнає, що права інтелектуальної власності залишаються національними, але їх використання регулюється пра-

вом Співтовариств. Дихотомія «існування—здійснення» стосовно інтелектуальної власності означає, що саме існування прав на об'єкти інтелектуальної діяльності у принципі не зачіпаються положеннями Договору про ЄС, проте здійснення цих прав не може відбуватися довільно, без урахування положень установчих договорів та інших джерел права Співтовариств. Як підкреслив Суд ЄС, ст. 36 Римського договору лише допускає відступ від принципів свободи руху товарів тією мірою, якою це необхідно і виправдано з метою збереження тієї правомірності, що становить суть особливого роду об'єкта права, яким є інтелектуальна власність²⁰. Тим самим забезпечується гнучкий механізм гармонізації права Чеської Республіки із правом ЄС у сфері інтелектуальної власності та підвищення його конкурентоспроможності.

Отже, дослідження основних наукових праць та джерел закріплення права інтелектуальної власності у чеському праві дає змогу дійти висновків, що цій країні доктрина тяжіє до концепції природного права. Згідно із цією концепцією права інтелектуальна власність як продукт розумової діяльності людини виражає її гідність та можливість вільного розвитку, на підставі чого результати такої діяльності індивіда мають отримати належне визнання та правову охорону. Тому виводиться позитивний обов'язок законодавця якісно визнавати виключні права авторів чи інших володільців результатів інтелектуальної діяльності. Виключні права мають бути належним чином оформлені, чому має відповідати процедури державного реєстру відповідних прав, які посвідчують права особи на виключне володіння результатами інтелектуальної діяльності. Право ЄС відіграє важливу роль для інтеграції чеського права в єдиний європейський простір та підвищення конкурентоспроможності об'єктів, що підлягають охороні згідно із вимогами права інтелектуальної власності.

¹ *Telec Ivo*. Prehled prava dusevniho vlastnictvi. Lidskospravni zaklady. Licencni smlouva. 2 upravene vydani. Brno: Nakladatelstvi Doplněk, 2007. – 200 s. – S. 32.

² Там само. – S. 33.

³ *Telec Ivo*. O nehmotných statcích a duševním vlastnictví. Právní rozhledy. – 2006. – No. 5. – S. 549–554. – S. 551.

⁴ Raban Premysl et al. Obcansle pravo hmotne. Zavazkove pravo. Brno: Vaclav Klemm – Vydavatelstvi a nakladatelnosti, 2014. – 528 s. – S. 227–256.

⁵ *Prchal Petr*. Limity autorskopravní ochrany. Praha, Leges, 2016. – 272 s. – S. 27.

⁶ *Goldstein, Paul*. Paternalism and Autonomy in Copyrights Contracts. In: Bently, Lionel; Vaver, David. Intellectual Property in the New Millenium: Essays in Honour of William R. Cornish. Cambridge: University Press, 2005. – S. 259–265.

⁷ *Drahos Peter*. A Philosophy of Intellectual Property: Applied Legal Philosophy. Brookfield, USA: Dartmouth, 1996, XII. 257 s.

⁸ *Šulc Petr; Bartoš Aleš*. Autorské právo v otázkách a odpovědích. Praha: Pierot, 2012. – 233 s. – S. 9.

⁹ *Opltova Milena, Knap Karel, Kunz Otto*. Průmyslová práva v mezinárodních vztazích. 1. vyd. Praha: Academia, 1988. – 444 s. – S. 8.

¹⁰ Право інтелектуальної власності: Акад. курс: підруч. для студ. вищих навч. закладів / О. П. Орлюк, Г. О. Андрощук, О. Б. Бутнік-Сіверський та ін.; за ред. Орлюк О. П., Святоцького О. Д. – К.: Вид. дім «Ін Юре», 2007. – 696 с. – С. 35.

¹¹ *Hak Jan*. Uvod ke studio patentoveho prava. Plzen: Ales Cenek, 2012. – 113 s. – S. 9.

¹² *Bohacek M., Jakl L.* Pravo dusevniho vlastnictvi. Praha: VSE, 2002. – S. 6.

¹³ *Juric Kamila*. Інтелектуальна власність – потужний інструмент економічного зростання / К. Ідріс. – Женева: Всесвітня організація інтелектуальної власності. – 371 с. – S. 76.

¹⁴ *Jakl Ladislav a kol.* Nove obcansky zakonik a dusevni vlastnictvi. Prague: Metropolitan University Press, 2012. 1. – 65 s. – S. 11.

¹⁵ *Bohacek M., Jakl L.* Pravo dusevniho vlastnictvi. Praha: VSE, 2002.

¹⁶ Case Costa v. ENEL, 1964 E.C.R. 1251, 8–13.

¹⁷ Directive No. 2001/29/EC of the European Parliament and the Council of 22 May 2001 on the harmonization of certain aspects of copyright and related rights in the information society. Available at: http://www.wipo.int/wipolex/ru/text.jsp?file_id=126977

¹⁸ *Бочарова Н.* Право інтелектуальної власності ЄС. Гармонізація з національним законодавством / Н. Бочарова // Віче. – 2006. – № 13 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://veche.kiev.ua/journal/278/>

¹⁹ *Абдуллин А. И.* Право Европейских Сообществ: К вопросу о классификации источников / А. И. Абдуллин // Правоведение. – 2002. – № 1. – С. 196.

²⁰ *Дейвис Г.* Право внутреннего рынка Европейского Союза: учеб. пособ. ; пер. с англ. / Г. Дейвис. – К.: Знання-прес, 2004. – С. 358–359.

Резюме

Будка Р. В. Основні підходи в дослідженні цивільно-правової охорони права інтелектуальної власності в Чеській Республіці.

У статті здійснено аналіз основних доктрин у чеському праві інтелектуальної власності, зокрема патентного права, авторського права, промислових зразків, торгових марок у контексті гармонізації із правом ЄС.

Ключові слова: правова система Чеської Республіки, право ЄС, гармонізація права, інтелектуальна власність, авторське право, промислова власність, патентне право.

Резюме

Будка Р. В. Основные подходы в исследовании гражданско-правовой охраны права интеллектуальной собственности в Чешской Республике.

В статье осуществлен анализ основных доктрин в чешском праве интеллектуальной собственности, в частности патентного права, авторского права, промышленных образцов, торговых марок в контексте гармонизации с правом ЕС.

Ключевые слова: правовая система Чешской Республики, право ЕС, гармонизация права, интеллектуальная собственность, авторское право, промышленная собственность, патентное право.

Summary

Budka R. Main Approaches' in the Study of Civil Legal Protection of Intellectual Property in Czech Republic.

In the article the main doctrines in Czech law of intellectual property, in particular patent law, copyright law, industrial designs, trademarks in the context of harmonization with the EU law is analyzed.

Key words: legal system of the Czech Republic, EU law, harmonization of law, intellectual property, copyright, industrial property, patent law.

УДК 347.77

А. В. ЛУЗАН

Аліна Володимирівна Лузан, здобувач Київського університету права НАН України

ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ОБ'ЄКТАМИ ПАТЕНТНОГО ПРАВА ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ

Науково-технічний прогрес стрімкими темпами набуває значущості в контексті розвитку всіх сфер життєдіяльності суспільства. Важливими напрямками при створенні сприятливого економічного, технічного, соціального клімату є пріоритетні для більшості держав системи нормативного регулювання відносин у сфері винахідництва та інновацій, збалансована побудова яких сприяє формуванню конкурентоспроможної позиції країни в контексті швидкої глобалізації та міжнародного співробітництва. Важливу роль у цьому процесі відіграють органи державної влади, діяльність яких має бути ефективною та скоординованою, а нормативна підстава діяльності приведена у відповідність до європейських вимог.

Проаналізувавши ряд наукових праць із державного управління, авторами яких є, зокрема, О. П. Рябченко, Г. В. Атаманчук, А. П. Альохін, А. П. Коренєв, В. Б. Авер'янов, С. Г. Стеценко, А. В. Омельченко, С. Г. Гордієнко, ми можемо побачити, що одностайного погляду на класифікацію форм державного управління в науці адміністративного права об'єктивно не існує. Крім того, специфіка об'єктів права інтелектуальної власності створює додаткові теоретичні та практичні питання управління ними, що розглядаються такими авторитетними вченими в питаннях права інтелектуальної власності, як Г. О. Андрощук, Ю. Л. Бошицький, В. Д. Базилевич, І. І. Вашинець, М. К. Галантич, Л. Й. Глухівський, І. І. Дахно, Ю. М. Капіца, О. Ю. Кашинцева, М. В. Ковальова, П. П. Крайнев, І. О. Мікульонок, О. М. Мельвіль, О. П. Орлюк, М. В. Паладій, О. А. Підпригора, О. О. Підпригора, О. А. Рассомахіна, О. Д. Святоцький, О. І. Харитоновна, Є. І. Ходаківський, Р. Б. Шишка, Т. В. Ярошевська та інші. Однак основна проблема полягає в тому, що більшість наукових та практичних здобутків не можуть подолати «кабінетну бюрократію» на вищих рівнях і тому залишаються лише проектами без можливості їх реального застосування та імплементації в економіку країни.

Мета статті – окреслити коло органів, що залучені в процес управління об'єктами інтелектуальної власності; визначити нормативні підстави їх діяльності, повноваження, механізми взаємодії, а також проблемні питання співпраці для пошуку оптимальних шляхів досягнення поставлених перед ними завдань з державного управління сектором інновацій.

Кабінет Міністрів України як виконавчий орган державної влади має достатньо передбачених законодавством важелів впливу на формування державної політики у сфері винахідництва. Для цього ст. 116 Конституції України¹ за даним органом закріплено ряд функцій, зокрема, розробляти і здійснювати загальнодержавні програми економічного, науково-технічного, соціального й культурного розвитку України (п. 4). У минулому році на виконання положень Закону України (далі – ЗУ) «Про наукову та науково-технічну діяльність» 6 червня 2016 р. Кабінет Міністрів України прийняв постанову про створення Ідентифікаційного комітету, що обере склад Наукового комітету Національної ради України з питань розвитку науки і технологій².

Виходячи з положень Конституції України, Кабінет Міністрів України у співпраці з Президентом та Верховною Радою може значною мірою впливати на формування основної концепції розвитку винахідництва та інновацій в нашій державі, спираючись та погоджуючи їх з іншими суб'єктами даної діяльності через видання постанов і розпоряджень, що є обов'язковими до виконання.

Міністерства, відомства та інші державні структури й організації відіграють важливу роль у формуванні державної політики, спрямованої на підтримку вітчизняного інтелектуального потенціалу. До їх переліку можна включити насамперед Міністерство освіти та науки України, яке відповідно до покладених на нього завдань на підставі Положення про Міністерство освіти та науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 р. № 630³, здійснює свою діяльність, впливаючи на переважну більшість питань, що пов'язані з правовою охороною винаходів.